

«Το προσωπικό όνειρο του καθενός μας είναι η Αχίλλειος πτέρνα μας»

Της αρέσει η ελευθερία που απονέμει η θάλασσα, γι' αυτό και η συγγραφέας Νοέλ Μπάξερ επέλεξε τη θάλασσα της Μεσοπνίας για να τοποθετήσει την ιστορία της κεντρικής ηρωίδας του νέου μυθιστορημάτος της με τίτλο "Ακολουθώντας τη γραμμή της θάλασσας" που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις "Ψυχογιός". Οι θάλασσες της Καλαμάτας, της Πύλου, το Ανάκτορο του Νέστορα, η Χώρα, το Πυργάκι, οι Γαργαλιάνοι και ο Μάραθος είναι τα μέρη που μεταξύ άλλων ξεναγεί η Νοέλ Μπάξερ τους αναγνώστες της, ενώ για τα βασικά στοιχεία του βιβλίου της μας μιλάει στη συνέντευξη που ακολουθεί.

■ Τι πραγματεύεται η ιστορία που παρουσιάζει στο καινούργιο σας μυθιστόρημα;

«Το βιβλίο αναφέρεται σε πληθύνοντες ανθρώπους που δεν είναι νικημένοι και σε ένα μεγάλο ταξίδι που έχει ξαναγίνει. Σε μια θάλασσα με πολλά σίγμα, όχι μόνο με δύο, για να χωρέσει όλες τις ανθρώπινες ιστορίες. Ακούγεται

ίσως παράξενο το θέμα όταν το πιάσουμε εκτός βιβλίου. Σαν να παίζουμε με τις λέξεις. Μέσα στο βιβλίο, όμως, πιστέψτε με, είναι όλα καλά τακτοποιημένα. Το ταξίδι που έχει ξαναγίνει... δεν είναι δρομολόγιο. Ούτε επανόληψη, γιατί όλα τα ταξίδια στον κόσμο έχουν ξαναγίνει. Ειδικά τα ταξίδια αποικισμού και αποικισμού, ανακάλυψης και αποκάλυψης που τα έχει γεννήσει μια στιγμή απελπισίας κι ένα όνειρο πριν τον γκερέμ.

Το προσωπικό όνειρο του καθενός μας είναι η Αχίλλειος πτέρνα μας. Εκεί έχουν κτυπήσει οι ήρωες του βιβλίου. Το πιάνω από την στιγμή που ένα όνειρο προσεγγίζει επικίνδυνα τη χώρα των χαμένων ονείρων, μόλις το όνειρο πάει να γίνει χαμένο, και από εκεί παρακολουθώ το τι γίνεται ύστερα. Αυτό με ενδιαφέρει. Οι κοιμημένες ανθρώπινες δυνάμεις που ζυμώνε, πετώνονται και αρμυούν στη μάχη. Δεν επιτρέπω στα χαμένα όνειρα να χάνονται αμαχητί. Από πολλά μουκαλάκια με διαφορετικές αγάπες παίρνω από λίγο και σκορπώω ισχυρή δόση αγάπης, γιατί, πιστεύω, και το αποδεικνύει στο βιβλίο, πως χωρίς αγάπη τίποτα μεγαλειώδες δεν γίνεται.

Μακάριμοι για το όνειρό τους, λοιπόν, χρησιμοποιούν οι ήρωες, ό,τι διαθέσιμο όλη τους έβαλαν να βρίσκουν μπροστά τους. Ίσως μέσα από την αμίλη που φέρνει προς την στεγνή στεριά η θάλασσα με τα πολλά σίγμα, βγαίνει η φηγούρα ενός άντρα με μαύρο σκοτεινό κοστούμι. Ο Ερρίκος Σλήμαν. Τον πιάνω από τις δυο άκρες του σασκαίου του και τον φέρνω στο βιβλίο. Η μια άκρη είναι η στιγμή που ξεκινάει το νεανικό όνειρό του να αποδειχθεί πως το Ομηρικό Επιπέδα και οι αλιθίες, με το πρώτο του, αναγνωριστικό, ταξίδι σε Ιθάκη, Κεφαλονιά και Πελοπόννησο το 1868.

Πριν την Ιρσία, τις Μυκήνες και το υπέλοιπο, πριν γίνει δηλαδή ο μεγάλος αρχαιολόγος όταν το όνειρο έγινε πραγματικότητα. Η δεύτερη άκρη του σασκαίου είναι η συλλογική του σχέση με την Σοφία Εγκαστραμένου-Σλήμαν. Ένα όνειρο απιστό εκείνη. Η αγάπη και το καθίκον που του ανέφερε η Σοφία στις επιστολές τους με Βοή

θουσε, όμως, σήμερα να μιλάω με τους αναγνώστες για τις σφιχτό-ξενες, αυκάσ-αυτιροφικές σχέσεις της δικής μας εποχής».

■ Θα το χαρακτηρίζετε ιστορικό μυθιστόρημα, από την άποψη ότι ασχολείται με ιστορικές πτυχές;

«Προσωπικά θα το χαρακτηρίζα σύγχρονο μυθιστόρημα με ιστορικές αναφορές. Ο όρος "ιστορικό μυθιστόρημα" χρησιμοποιείται ως γενικός όρος στην αγορά για κάθε μυθιστόρημα που έχει ιστορία ώστε να εκπληρωθεί η κατηγοριοποίηση. Είναι κάτι διαφορετικό όμως. Το ιστορικό μυθιστόρημα κινείται στο πλαίσιο μιας ιστορικής εποχής. Σαν να έχουμε ένα κομμάτι, ως πούμπε, κι εκεί μέσα να διεξάγεται η μυθιστορία του βιβλίου. Έτσι ήταν το πρώτο μου μυθιστόρημα, το "Από δρυ παλιά και από πέρα", όπου η μυθιστορία ακολουθεί τις εποχές, κυλάει με τον χρόνο. Ενώ τώρα, όπως και το δεύτερό μου, το "Τη νύκτα που γύρισε ο Χρόνος", έχει διάσπαρτη ιστορία σε μια μυθιστορία που συμβαίνει στον σύγχρονο χρόνο. Στοιχεία ιστορίας εδώ κι εκεί που έχουν λόγο ύπαρξης. Για να σπρώξουν τη δράση, να βοηθήσουν τους ήρωες και να περάσουν μηνύματα με συναισθητικές διαδικασίες. Δεν είναι διακοσμητικά. Χαρίζουν πρόσθετη αξία στο μυθιστόρημα. Κερδίζει ο αναγνώστης αφού, μαζί με την ψυχαγωγία, παίρνει και γνώση».

■ Η γραμμή της θάλασσας που ακολουθούν οι ήρωες του μυθιστορημάτος σας φτάνουν μέχρι τη Μεσοπνία;

«Ακριβώς! Η κεντρική ηρωίδα, η Βενετία, στη θάλασσα σας στην Καλαμάτα ξεκινάει από αυτό που άφησε πίσω της... στην άλλη μεριά της Πελοποννήσου. Κοιμείται στα νερά σας και περιμένει το ημέρωμα. Απελευθερωμένη μεν αλλά κοιβαλιόνα στα μαλιλά και στο σώμα της σιάλες στεγνό θαλασσινό αλάτι από το πραγματικό της καλύμτι, περίπου απελευθερωμένη δηλαδή, συνεχίζει προς Πύλο, Ανάκτορο Νέστορα, Χώρα, Πυργάκι, Γαργαλιάνους και κατακρίζει στον Μάραθο. Εκεί τοποθετώ ένα ισχυρό κομμάτι

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Η Νοέλ Μπάξερ γεννήθηκε στην Αθήνα από Βρετανό πατέρα και Ελληνίδα μητέρα. Τα παιδικά της χρόνια τα έζησε στην Κοβάλα. Σπούδασε στην Ελλάδα (Ελληνική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων) και στην Αγγλία (μεταπτυχιακές σπουδές στην Αρχαιολογία). Εργάστηκε στη διαφήμιση και, μετά, ως υπεύθυνη επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων σε ελληνικές επιχειρήσεις.

Αρθρογραφεί σε περιοδικά και εφημερίδες. Κείμενά της κοινωνικού προβληματισμού εμφανίζονται τακτικά στο Διαδίκτυο. Έχει εκδώσει μια συλλογή διηγημάτων με τίτλο "Μια φορά και έναν καιρό σήμερα".

Από τις εκδόσεις "Ψυχογιός" κυκλοφορούν τα μυθιστορήματά της "Από δρυ παλιά κι από πέρα", "Τη νύκτα που γύρισε ο χρόνος".

δράσης. Και την κορυφαία σύγκρουση της ηρωίδας. Αλλά ασ μη σας περυσόστερα! - Γιατί επιλέξατε έναν θαλάσσιο δρόμο κι όχι μια κερασία διαδρομή; «Τη θάλασσα την έχω στο μυαλό μου πως είναι τόσο μεγάλη που είναι απείληψη. Αφραλάς δεν είναι, αλλά μου αρέσει να τη βλέπω έτσι. Χωρίς το όριο ενός τέλους. Άρα ελευθερία. Γι' αυτή τις την ελευθερία, λοιπόν. Η γη έχει εμπόδια και σκαλώνουμε. Οι θαλάσσιοι δρόμοι είναι ανοικτοί και από εκεί διακινούντο ιδέες μαζί με τα εμπόρεματά για σιόνες και σιόνες, τις εποχές που οι νέες ιδέες ταξίδευαν με καρδιά κι όχι διαστημικά. Προς τιμή της θάλασσας, επομένως, και των προηγούμενων μου που έστρεψαν το βλέμμα τους σε αυτήν με λαχάρα. Η με απελπισία σχεδιάζοντας μια φυγή».

■ Υπάρχουν διαφορές στον τρόπο γραφής σας, σε σχέση με τα δύο προηγούμενα μυθιστορήματά σας;

«Ουσιαστικές διαφορές κρίνω πως όχι, γιατί είμαι από τους συγγραφείς που θέλω να φαινομολογώ από το κείμενό μου. Εξελλισσομαι, βέβαια, ωριμάζω, αλλά δεν αλλάζω αυθέματα. Στο νέο μυθιστόρημα υπάρχει παικλία στην γραφή που δεν υπήρχε στα προηγούμενα, και αυτό ίσως να είναι πράγματι μια θεμελιώδης διαφορά. Στο «Ακολουθώντας τη γραμμή της θάλασσας» υπάρχει ένα παράλληλο ταξίδι της γραφής στα ταξίδια των πρώων. Το βιβλίο χωρίζεται σε τέσσερις ενότητες. Κοιτάς να τοιριάζω το ύψος της γραφής με το περιεχόμενο της κάθε ενότητας. Για παράδειγμα, όταν αναφέρομαι στην σημερινή ζωή των πρώων, ο γραπτός λόγος είναι πιο κοφτός για να βγει η ταχύτητα, η ένταση και ίσως, αν θέλε-

τε, η σκληρότητα της ζωής μας σήμερα. Βέβαια, ακόμη και τότε, σε μια πρόταση που την άφησα επίτηδες λίγο απειλητική φαίνεται καλλιτεχνική. Από λογοτεχνική ιστορία. Πρώτα με μπροστά τριφερότητα. Στο βιβλίο αυτό υπάρχει ακόμα κάτι καινούργιο που δεν ξέρω αν πρόκειται για πειραματισμό ή απλώς ήταν ένα δικό μου παιχνίδι, για μένα, για να σπασω λάμποι το διάστημα της συγγραφής, πάντα μία από τις ενότητες με προκάλεσε κι έπειτα με την υπέρβαση. Το υπερβίβιο στοιχείο το γωαρίζουν οι Έλληνες αναγνώστες από την λατινοαμερικάνικη λογοτεχνία. Υπερβίβοντας το ρεαλιστικό έπαιξα ένα ιδιαίτερο ταξίδι πίσω στον χρόνο».

■ Έχετε ξεκινήσει την προώθηση του βιβλίου σας; Τι σας λένε οι αναγνώστες;

«Επειδή και αυτό το βιβλίο μου έχει διάφορα κεντρικά πρόσωπα, ο κάθε αναγνώστης δένεται με τον ήρωα που είναι πιο κοντός του. Έτσι ακούω πολλά και διάφορα κι έχω πολύ ενδιαφέρον. Αν από όλα πρέπει να πω ένα, με ευχαριστούν που έσκασα τη Βενετία. Έσ μπορώ και να μην την έκα σώσει. Άφησα τελευταία την πρώτη σας ερώτηση. Το μικρό προσωπικό μου όνειρο αυτή την περίοδο είναι να ακολουθήσω το ταξίδι του Σλήμαν και της Βενετίας μου στην Πελοπόννησο και να μιλήσω γι' αυτό. Πόλη-πόλη, όπως είναι στο βιβλίο. Το ήθελα από τότε, πριν γράψω το κείμενο, που έκανα αυτό το ταξίδι μοζεύοντας το υλικό για το «Ακολουθώντας τη γραμμή της θάλασσας». Κάποτε θα επιστρέψω με τη Βενετία, υποσχεθίκα. Τώρα μένει να το κάνω. Το να προσεβίθω να κάνω το όνειρό μου πραγματικότητα είναι στο πνεύμα του βιβλίου!».